

PLA DOCENT

Curs: 3r i 4t
Especialitat: Direcció escènica i Dramatúrgia (DD)
Matèria: Direcció i Dramatúrgia
Codi de l'assignatura: 553045
Títol de l'assignatura: Dramatúrgies Performatives
Subtítol: Metodologies pràctiques de composició
Tipus d'assignatura: Optativa
Crèdits ECTS de l'assignatura: 4 ECTS
Hores totals de l'assignatura: 100 h totals. 60 h de treball presencial (60%) i 40h de treball autònom de l'alumne (40%)
Impartició: Semestral (2n semestre)
Professors/es: Marta Galán i Ricard Gázquez
Descriptor: Es tracta d'una assignatura teòrica-pràctica que proposa l'exploració de les potencialitats expressives de diferents llenguatges artístics per tal de bastir dramatúrgies escèniques interdisciplinàries fonamentades en l'estètica del performatiu i en el paradigma de creació post-dramàtic.
Requisits: No hi ha requisits.

COMPETÈNCIES QUE ES TREBALLARAN A L'ASSIGNATURA:

Competències Generals:

CG1 Fomentar l'autonomia i l'autoregulació en l'àmbit del coneixement, les emocions, les actituds i les conductes, mostrant independència en la recollida, anàlisi i síntesi de la informació, en el desenvolupament de les idees i arguments d'una forma crítica i en la capacitat per auto motivar-se i organitzar-se en els processos creatius.

CG2 Potenciar la consciència crítica, aplicant una visió constructiva al treball d'un mateix i dels altres, desenvolupant una ètica professional que permeti establir una relació adequada entre els mitjans utilitzats i les finalitats a aconseguir.

CG3 Fomentar l'expressió i creació personal, integrant els coneixements tècnics, tècnics i pràctics adquirits; mostrant sinceritat, responsabilitat i generositat en el procés creatiu; assumint el risc, tolerant el fracàs i valorant de manera equilibrada l'èxit social.

Competències transversals:

- CT1 Organitzar i planificar el treball de forma eficient i motivadora.
- CT2 Utilitzar de manera eficient les tecnologies de la informació i la comunicació.
- CT3 Ser autocrític amb el propi treball professional i interpersonal.
- CT4 Integrar-se de manera adequada en equips multidisciplinaris i en contextos culturals diversos.

Competències específiques:

- CECI1 Concebre propostes escèniques que fonamenten l'espectacle generant i analitzant conceptes, textos i imatges i valorant les seves propietats representatives i la seva qualitat estètica.
- CECI2 Planificar i conduir el procés general de creació de l'espectacle, aplicant la metodologia de treball pertinent.

- CECI3 Investigar per concebre i fonamentar el procés creatiu personal, tan pel que fa a la metodologia de treball com a la renovació estètica
- CECI 4 Estudiar el fet escènic a partir de diferents mètodes.

RESULTATS DE L'APRENTATGE:

Coneixements:

- C1 Conèixer els punt de vista estètic-vitals que sustenten les Dramatúrgies Performatives, els contextos que les estimulen i enquadren, tot reforçant la idea de "realització escènica" i el concepte de "dispositiu".
- C2 Conèixer com operen d'altres llenguatges, com la dansa contemporània i la performance, per a la creació de sentit.
- C3 Conèixer les diferents estratègies de treball i territoris poètics de les dramatúrgies performatives i el post-dramatisme.
- C4 Conèixer com opera la funció dramatúrgica des de l'estètica del performatiu.
- C5 Conèixer el treball de l'interpret en aquests territoris, les rutes, tasques i codificacions necessàries.

Habilitats, procediments o destreses:

- H1 Incorporar nous referents artístics i culturals per abordar el fet escènic.
- H2 Utilitzar models d'àmbits escènics interdisciplinaris per desenvolupar eines de composició dramatúrgica.
- H3 Practicar aquests dispositius. Activar, comprovar, desplegar el seu funcionament i les seves potencialitats.
- H4 Activar diferents gramàtiques escèniques des de l'acció i el pensament en relació amb el context social.
- H5 Explorar procediments de treball amb els intèrpret en el marc d'aquestes gramàtiques escèniques.

Actituds:

- H1 Tenir una actitud oberta, agosarada i rigorosa a la vegada.
- H2 Tenir un tarannà autònom a l'hora de buscar informació o altres aspectes útils en qualsevol moment del procés.
- H3 Tenir capacitat d'adaptació i flexibilitat davant d'imprevistos.
- H4 Tenir la capacitat d'aprendre dels errors.
- H5 Ser exigent amb un mateix per tal de desenvolupar les capacitats adquirides.

CONTINGUTS FORMATIUS (TEMARI):

- El paradigma del teatre post-dramàtic.
- L'estètica del performatiu.
- Lògiques associatives versus lògiques racionals.
- Presentació versus representació en la performance, les arts d'acció i el happening.
- El qüestionament de la ficció i les dramatúrgies del real.
- Post-drama i política.
- L'estètica relacional: pràctiques artístiques comunitàries.
- L'escena expandida.
- Cos, tècnica i tecnologia.

METODOLOGIA I ORGANITZACIÓ GENERAL DE L'ASSIGNATURA:

La naturalesa de l'assignatura és de caràcter teòric-pràctic, on els treballs presencials adquireixen el valor de reflexió i, a la vegada, les explicacions conceptuals porten a la praxis escènica. La dinàmica de les sessions de treball gira en torn a

àmbits d'exploració metodològics i conceptuals específics, i alhora, es possibilita l'afinitat amb d'altres llenguatges artístics per lliure associació d'idees.

En qualsevol cas, les eines de treball contenen el següent:

1. Documentació: textos teòrics, material audiovisual, realitzacions escèniques de caràcter performatiu que responen al paradigma de composició processual del post-dramatisme i models d'altres disciplines artístiques.
2. Dietari: descripció del que s'ha fet durant els assaigs i les classes.
3. Anàlisi de realitzacions escèniques de caràcter performatiu (performance, arts d'acció, teatre participatiu comunitari): descripció i anàlisi dels diversos elements que configuren aquestes dramaturgies escèniques, la direcció artística i els llenguatges, els codis i els canals que operen a nivell semiòtic, conceptual i sensorial.
4. Visió crítica respecte a la capacitat de l'alumnat de suggerir i articular situacions i dispositius escènics sota el paradigma del post-dramatisme i l'estètica del performatiu.

A. Treball presencial (60h – 60 % del total)

- El professor/a imparteix classes magistrals de llenguatge escènic i altres llenguatges que conflueixen en les dramaturgies performatives.
- Visionat i anàlisi d'espectacles.
- Realització i anàlisi de pràctiques escèniques dels propis alumnes.
- Reflexió compartida i col·loqui a partir de materials teòrics i pràctics esbossats al llarg de l'assignatura.

B. Treball autònom de l'alumne (40 hores – 40 % del total)

L'alumnat realitza treball de lectura i recerca de materials textuais, teòrics i artístics, visionat de peces de referència i altres materials d'índole diversa per fonamentar l'estudi dels conceptes impartits a les classes i desenvolupar un discurs consistent des de la pràctica i la reflexió.

AVALUACIÓ (CRITERIS, ESTRATÈGIES O ACTIVITATS I PONDERACIÓ):

Avaluació continuada i personalitzada basada en:

- Assistència i participació en els processos d'aprenentatge.
- Realització de la memòria, on es valoraran especialment la pràctica dels coneixements d'escenificació i de dramaturgia, el vocabulari precís del llenguatge específic i la capacitat d'anàlisi del procés, així com el desenvolupament d'un discurs ètic i estètic personal arran de la pràctica de les dramaturgies performatives.

Assistència 50 %

Memòria i exercicis pràctics 50 %

BIBLIOGRAFIA, FONTS I RECURSOS DE DOCUMENTACIÓ:

Bibliografia bàsica:

FISCHER-LICHTE, E., *Estética de lo performativo*, Madrid, Abada Editores. 2018

LEHMANN, H. T.: *Teatro postdramático*, Murcia, CENDEAC, 2016.

SÁNCHEZ, J.A.: *Artes de la escena y la acción en España 1978/2002*. Cuenca, UCLM, 2006.

SÁNCHEZ, J. A.: *Prácticas de lo Real en la escena contemporánea*, Madrid, Visor Libros, 2007.

Bibliografia complementària:

DELEUZE, G., *La lógica del sentido*, Barcelona, Paidós Ibérica, 2005

DIÉGUEZ, I. *Escenarios liminales. Teatralidades, performances y política*. Buenos Aires, Atuel. 2007

ENRILE, J. P., *Teatro relacional, una estètica participativa de dimensió política*, de. Fundamentos-Monografias RESAD, 2014.

FERRANDO, B., *El arte de la performace, elementos de creación*, Mahali editores, 2019

FOSTER, H., *El retorno de lo real, la Vanguardia a finales del siglo XX*, Madrid, ed. Akal, 2011

HANGH, B. y MUÑOZ, A. (comps.):, *El tiempo es lo único que tenemos*, ed. Caja negra, Buenos Aires. 2019

SÁNCHEZ, J.A.: *Dramaturgias de la imagen*, Cuenca, UCLM, 1999.